

grundlovens § 78, stk. 5, at opløsningens retsvirkninger fastsættes nærmere ved lov.

Jeg kan oplyse, at der allerede i den gældende lovgivning er fastsat regler om retsvirkningerne af en opløsningsdom. I straffelovens § 75, stk. 5, er der således hjemmel til at konfiskere den pågældende forenings formue, arkiv, protokoller og lignende. Efter straffelovens § 132 a straffes den, der deltager i fortsættelse af en forening, der er opløst ved dom, med hæfte eller fængsel i indtil 1 år. Den, der efter opløsningen indtræder som medlem af en sådan forening, straffes med bøde eller hæfte.

Disse bestemmelser blev indsat i straffeloven i 1939. Formålet med dem var at opfylde et krav, der var indeholdt i grundlovsforslaget i 1938 om, at retsvirkningerne af en opløsningsdom fastsættes ved lov. Grundlovsændringen blev, som det vil være kendt af de fleste, imidlertid ikke gennemført på grund af udfaldet af folkeafstemningen i 1939. Da bestemmelsen om, at opløsningens retsvirkning skal fastsættes ved lov, blev indsat i den gældende grundlov fra 1953, var retsvirkningsreglerne således allerede gennemført i straffelovens bestemmelser.

På den anførte baggrund finder jeg ikke, at det vil være nødvendigt at gennemføre en særlig retsvirkningslov. Med andre ord, vi har allerede i dag det nødvendige lovmæssige grundlag for at opløse foreninger, der kan bevises at være ulovlige på den måde, der er nævnt i grundlovens § 78, stk. 2.

Arne Melchior (CD):

Jeg er selvfølgelig meget glad og tilmed taknemlig for justitsministerens svar, og jeg ville i givet fald stemme for, at jeg burde have en påtale for unødigt trætte.

Min undskyldning for at stille et muligvis overflødig spørgsmål må nok søges i, at vi kun har kigget og søgt efter begivenheder efter grundlovens vedtagelse. For når det står i grundloven, at der skal laves sådan en lov, så går man altså ikke tilbage, når man leder, og ser, hvilke paragraffer der allerede var gældende, inden dette – kan jeg forstå på justitsministeren – overflødige stk. 5 er blevet sat ind i grundloven i 1953.

Men jeg er så glad for – og måske lige justitsministeren kan bekræfte, at jeg kan forstå hans svar sådan – at § 78, de tidligere fire stykker, således er operative på nuværende tidspunkt, hvis der på et eller andet tidspunkt skulle blive behov for det.

Må jeg så sluttelig benytte lejligheden til at henlede justitsministerens opmærksomhed på grundlovens § 69, der kort og godt siger: »De fra folkekirken afvigende trossamfunds forhold ordnes nærmere ved lov.«

Jeg går ikke ud fra, at der også findes en sådan lov fra før 1953, men det kan vi undersøge ved anden lejlighed. Det varer jo ikke længe, før vi skal have en grundlovsdiskussion her i salen.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Selv om det ikke tilkommer mig, vil jeg gerne give fuld tilgivelse for, at hr. Arne Melchior har stillet dette onsdagsspørgsmål, for der er jo en meget stor interesse i øjeblikket for netop grundlovens bestemmelser i § 78, stk. 2, i forbindelse med den undersøgelse, der finder sted hos Rigsadvokaten omkring rockerne.

Det har også i forbindelse med den seneste sag omkring de højreekstremistiske grupper været påpeget, at her kunne det i givet fald, hvis det kan påvises, at disse højreekstremistiske foreningsdannelse virker med og for vold, komme på tale at opløse dem. Så jeg har fuld forståelse for spørgerens interesse for sagen.

Der er som sagt ikke noget at klandre grundlovsfædrene, og når nu spørgerne stiller det spørgsmål, om § 78, stk. 5, så ikke er overflødig, er svaret, at det, at man har fastholdt stk. 5 i § 78, hænger sammen med, at Folketinget ikke kan fjerne disse paragraffer, der nu er i straffelovens bestemmelser. Det er en grundlovssikret indføjelser, der har fundet sted i straffelovens bestemmelser, og den vil Folketinget ikke kunne fjerne fra straffeloven uden at krænke grundloven.

Der blev spurgt, om de øvrige fire stykker i § 78 er operative. Svaret er, at de er operative, og jeg kan måske oplyse over for spørgeren, at skulle det vise sig, at Rigsadvokaten i den pågående undersøgelse kan dokumentere, at der er en sammenhæng i en rockerforenings aktiviteter og så en krænkelse af grundlovens § 78, stk. 2, altså det med at virke med og for vold, ja, så ifalder det justitsministeren at indbringe denne sag for domstolene og dermed få foreningerne domfældt til opløsning.

Justitsministeren har også mulighed for efter stk. 3 i § 78 foreløbig at forbyde en sådan forening og derefter indbringe sagen om opløsning for domstolene.

Så vi har allerede det operative grundlag, hvis det skulle vise sig at være nødvendigt.